

sv. Benedikt, opát, patrón Európy

Pôvod mena: benedictus – požehnaný. Narodil sa v Nurzii okolo r. 480. Bol syn veľkostatkára. Študoval v Ríme. Po niekoľkých rokoch prešiel do hôr neďaleko Subiaca. Začali sa okolo neho zhromažďovať jeho nasledovníci. V okolí založil 12 kláštorov. Neskôr prešiel do ruín opustenej, malej pevnosti na Monte Cassino, kde založil opátstvo.

Tu napísal Regulu, ktorá sa stala základom mníšskeho života na Západe. Odporúča v nej rozvážnosť a miernosť v modlitbe, práci i odpočinku. Ukazuje cestu k náboženskej dokonalosti cez sebaovládanie, pokoru, poslušnosť. Dôležitú časť dňa rehoľníka určil na čítanie Svätého písma. Benedikt zaviedol do rehole profesiu – právom zaručenú príslušnosť ku kláštoru, ako aj stabilitu miesta, čiže aby sa mnísi zaviazali, že zostanú v jednom kláštore až do smrti a tiež úsilie o dokonalosť života a poslušnosť opátovi. Jeho náročný duch pritiahol mnohých. Bol vyhľadávaný poradca viacerých významných osobností i panovníkov.

Jeho sestra sv. Scholastika v blízkosti Monte Cassino založila benediktínsku ženskú vetvu. Benedikt zomrel 21. marca 547. Regula sv. Benedikta mala veľký vplyv na celý kláštorný život západnej Európy. Jeho duchovní synovia sa zaslúžili o pokresťančenie Európy, o jej duchovné, hospodárske a kultúrne povznesenie. Pápež Pavol VI. ho r. 1964 vyhlásil za patróna Európy. Dňa 11. júla si pripomínáme deň prenesenia relikvií svätca. V ikonografii je zobrazený v benediktínskom habite, v kapucni, s krížom v ruke.

Osemsmerovka s tajničkou:

BDENIE, BERLA, CENOBITA, EVANJELIUM, HAD, KRÍŽ, LIEČIŤ, MÚDROŠŤ, NEBO, OPÁT, OTEC, PAX, POSLUŠNOSŤ, POŽEHNANÝ, PRENESENIE, PRIOR, PROROCKÝ DAR, PÔST, REGULA, RÍM, SAMPOR, SCHOLASTIKA, SPEV, SVETLO, SVÄTÉ PÍSMA, TICHO, UMBRIA, VYHÁŇAŤ, ZLÝ DUCH, ZOBOR, ÚCTA

Test:

Kde sa v súčasnosti nachádza benediktínsky kláštor na Slovensku?

- Nitra
- Sampor
- Košice

Na akom vrchu založil sv. Benedikt prvé opátstvo?

- Monte Cassino
- Montmartre
- Mont Blanc

Kde sa na Slovensku nachádzalo prvé benediktínske opátstvo?

- na Zobore
- na Skalke pri Trenčine
- v Hronskom Sv. Beňadiku

O	Ý	N	A	N	H	E	Ž	O	P	Ť	R	P
R	O	B	O	Z	C	O	I	P	Ô	S	T	O
A	I	R	B	M	U	M	P	N	A	O	E	S
D	L	M	H	A	D	S	R	Á	E	R	N	L
Ý	I	U	T	L	Ý	Í	T	O	T	D	E	U
K	E	I	G	R	L	P	I	Ú	P	Ú	B	Š
C	Č	L	L	E	Z	É	C	R	Í	M	O	N
O	I	E	Ž	B	R	T	H	A	B	O	A	O
R	Ť	J	Í	R	A	Ď	O	L	T	E	V	S
O	X	N	R	O	O	V	Y	H	Á	Ň	A	Ť
R	R	A	K	I	T	S	A	L	O	H	C	S
P	A	V	P	R	E	N	E	S	E	N	I	E
S	P	E	V	P	C	E	N	O	B	I	T	A

Medaila sv. Benedikta

Svätý Benedikt za svojho života mal veľkú úctu ku svätému krížu; znaku vykupujúcej lásky Ježiša Krista. Často robieval znak kríža. Za svoj v Bohu ponorený život dostal svätý Benedikt zvláštne dary: liečiť nemocných, vyháňať zlých duchov, nazerať do prítomnosti a do budúcnosti (pápež Gregor Veľký potvrdzuje u Benedikta prorocký dar),... Na jeho príhovor a modlitby sa diali mimoriadne udalosti a zázraky. Jeho chýr a uznanie boli také veľké, že dokonca ho do Monte Cassina prišiel navštíviť víťaz nad Rimanmi – Totila, kráľ Gótov.

Opis medaily:

Na jednej strane je sv. Benedikt držiaci v pravej ruke kríž a v ľavej Regulu. Po pravej strane je rozbitý pohár s vychádzajúcim hadom, po ľavej havran odnášajúci otrávený chlieb. Tieto obrazy sa vzťahujú na príbehy z Dialógov sv. Gregora Veľkého, pri ktorých bol sv. Benedikt zachránený pred nepriateľskými úkladmi mocou znaku sv. Kríža. Pri svätcovi je nápis: „Crux sancti patris Benedicti“ (Križ svätého otca Benedikta). Na obrube je nápis: „Eius in obitu nostro prsentia muniamur“ (Nech nás jeho prítomnosť chráni v hodine smrti).

Na druhej strane medaily je kríž s písmenami „C-S-P-B“, čo znamená opäť „Crux sancti patris Benedicti“ (Križ svätého otca Benedikta).

Nad krížom je nápis „PAX“ (Pokoj), čo je heslo rehole. Niektoré medaily majú namiesto textu Pax písmená „IHS“, čo znamená „Iesus Hominum Salvator“ (Ježiš Spasiteľ ľudí). Na ramenách kríža sú písmená, ktoré znamenajú: „Crux Sacra Sit Mihi Lux“ (Svätý Kríž nech mi je svetlom) a „Non Draco Sit Mihi Dux“ (Diabol - doslova drak - nech nie je mojím vodcom). Na okraji sú začiatkové písmená exorcizmu: „Vade Retro Satana, Numquam Suade Mihi Vana - Sunt Mala Qua Libas, Ipse Venena Bibas“ (Chod' preč satan, nezávďaj ma k márnostiam; to, čo mi nahováraš je zlé, sám si vypí svoje jedy).

Nosením medaily dáva človek najavo, že sa stavia pod ochranu sv. Benedikta. Exorcizmus je znakom odmietnutia diabla a jeho pokušenia, ako to urobil sv. Benedikt a znak sv. Kríža je vyznaním viery kresťana. Zvláštnou formou medaily je tzv. benediktínsky kríž, čo je vlastne krucifix, ktorý má na krížení ramien vloženú medailu sv. Benedikta. Oboje predmety možno nechať požehnať.

Krátka história medaily:

Je otázne odkiaľ a z akého obdobia medaila pochádza. Kríž bol od počiatku v benediktínskej reholi predmetom osobitnej lásky a úcty. Zobrazenie sv. Benedikta s Krížom v ruke sa pravdepodobne rozšírilo po zázračnom uzdravení sv. Leva IX., ktorý bol ešte ako mladík pohryzený jedovatým hadom. Po takmer dvoch mesiacoch choroby, keď mu už hrozila smrť, sa mu zjavil staryc v mníšskom rúchu, ktorý sa ho dotkol a uzdravil ho. Neskôr počas svojho života často spomínal tento zážitok, pričom v starcovi spoznal sv. Benedikta.

Význam písmen na medaile vysvetľuje starý rukopis z roku 1415, kde je sv. Benedikt vyobrazený v jednej ruke s palicou zakončenou krížom a v druhej zo zvitkom. Na oboch predmetoch sú napísané slová začínajúce sa na písmená na medaile. Tieto boli totiž časom zabudnuté, takže v jednom dokumente zo 17. storočia sa opisujú tieto symboly namaľované na stenách istého Bavorského opátstva, ale s poznámkou, že nikto nevie vysvetliť ich význam.

K rozšíreniu medaily došlo vďaka sv. Vincentovi de Paul, ktorý založil reholu Dcér kresťanskej lásky a istý čas sa tieto medaily razili výlučne pre ich potreby. Tieto sestry ich nosili na ružencoch.

Viac informácií o benediktínskej reholi, bratoch a spiritualite nájdeš na: www.benediktini.sk

Predsavzatie: Budem sa často prežehnávať. Svoju vieru môžem vyjadriť aj nosením požehnanej medaily sv. Benedikta.